

השר סמוטריץ' חוסף את מבכירי האוצר: "מדיניות לא אחראית"

חרף ההתנגדות של הדרג המקצועי הצעת החוק של שר האוצר סמוטריץ', לפריצת תקציב 2024 מתקדמת צעד נוסף. בדיון בוועדת הכספים, בכירי האוצר יצאו נגד המהלך והזהירו: "העיניים של חברות הדירוג עלינו, והשוק כבר יותר פסימי מחברות הדירוג. צריך לעבוד בצורה מדודה וזהירה כי זה יכול להחמיר"

ice | 11/9/2024 21:13

[ועדת הכספים](#) החל לדון היום (רביעי), בהצעת החוק [לפריצת מסגרת התקציב של השנה הנוכחית ב-3.3 מיליארד שקל](#) ולהעלות את ההוצאה [בתקציב המדינה](#) לסכום כולל של 587.5 מיליארד שקל.

ההצעה הועלתה על ידי [השר סמוטריץ'](#) בניגוד להמלצות הדרג המקצועי באוצר וללא כל צעדי איזון תקציביים וזו, אושרה על ידי הממשלה בסוף החודש הקודם. הכסף, מיועד [למימון הארכת הפינוי של תושבי הצפון](#) וחלק מתושבי הדרום עד לסוף השנה, לצורך החזר הקיצוץ הרחבי שנעשה ביולי האחרון שעמד על כ-500 מיליון שקל, תוספת של מאות מיליוני שקלים לחיילי המילואים וכן החזר של קיצוץ שבוצע מחלק מסעיפי הממשלה כדי לממן את הפינויים החל בספטמבר.

הדרגים המקצועיים באוצר, הציעו מצידם לממן את המשך הפינוי על ידי קיצוץ הוצאות בתקציב 2024, ובעיקר להשתמש בכספים קואליציוניים שטרם מומשו. לאחר השר סמוטריץ' בחר לנקוט בצעדים שונים לחלוטין מאלו הוא גם החל להאיץ את הדיונים סביב תקציב 2024.

תחילה יו"ר הוועדה [ח"כ משה גפני](#), התייחס להרכב הדיון והסביר מדוע השר סמוטריץ' נעדר מן הדיון: "ביקשנו משר האוצר לבוא ולהציג, הוא התקשר אתמול ואמר שיש דיון ביטחוני עד השעה 3, והוא יגיע בשבוע הבא. לכן בכירי האוצר פה."

תמר לוי בונה מ"מ סגן הממונה על האוצר, התייחסה להצעת החוק ואמרה כי: "הצעת החוק הזו נועדה להגדיל את מגבלת ההוצאה בכ-3.5 מיליארד שקל, על מנת לאפשר את התקציב לפינויים, נוכח הארכתם עד סוף השנה. במקביל יש החזר על הקיצוץ שמימן את הפינויים עד ספטמבר, בנוסף יש גם תקציב למילואימניקים. ההצעה היום מדברת רק על פריצת מגבלת ההוצאה. אישרתם 584 מיליארד שקל בתחילת השנה, כעת אנחנו מגדילים לכ-587.5 מיליארד שקל."

[יוגב גרדוס הממונה על התקציבים באוצר](#), פתח את דבריו עם התייחסות לפגיעה המשמעותית בצמיחה וברמת התוצר בישראל: "אנחנו בתקופה חריגה, יש תקדימים אבל לא כאלה. הצמיחה חלשה מאוד, המלחמה פגעה בצמיחה ב-2023, וביתר שאת בזו של 2024. מה שיותר מדאיג אותנו מהנתון, זה שאנחנו רואים החלשות ברמת התוצר, וגם הרכב הצמיחה, שהוא הדבר הכי מדאיג אותנו, מראה שרוב הצמיחה מגיעה מהצריכה הציבורית, זה מלמד אותנו שהדבר לא בר קיימא, אנחנו בגירעון מאוד גבוה, סיימנו את 2023, עם גירעון גבוה כמעט פי 4 מהמתוכנן, ב-2024 נהייה כמעט פי 6 מהמתוכנן המקורי. הדבר הזה ישפיע על הצמיחה. יש אפילו ירידה ברבעון השני של 24 במגזר העסקי. הגרעון המתוכנן ל-2023 ו-

2024 יחד, היה כ-32 מיליארד שקל לפי התקציב המקורי במאי, במקום זאת אנחנו צופים חריגה בגירעון של מעל 175 מיליארד שקל מצטבר על שתי השנים, זה השפעת המלחמה."

כן הציג גרדוס כי עלות החוב מתייקרת מרווח התשואות של [אג"ח](#) ישראל מאג"ח ארה"ב הולך וגדל: "להורדת הדירוג יש השפעות על ההלוואות שאנחנו לוקחים. אנחנו במשבר מקומי, חברות הדירוג כבר הורידו את הדירוג ויש גם אופק שלילי, זה מתגלם בעלויות ריבית מאוד גבוהות. אנחנו כבר בסביבה שהחוב מאוד יקר. הפרמיה שלנו מאוד גבוהה, היא לא תואמת לדירוג. כנראה שהשוק מתמחר את הסיכון גבוה יותר. העיניים של חברות הדירוג עלינו, והשוק כבר יותר פסימי מחברות הדירוג. צריך לעבוד בצורה מדודה וזהירה כי זה יכול להחמיר."

על רקע כך הציג הממונה על התקציבים כי תחזית ההוצאה על תשלומי הריבית עלתה דרמטית: "כבר בתקציב 25 שיובא לפה בעוד מספר חודשים, אנחנו צופים עלויות ריבית גבוהות יותר בכ-7 מיליארד שקל לעומת התקופה שלפני המלחמה. החוב הגדול והיקר פוגש אותנו כבר בתקציב השנה בכ-3.8 מיליארד שקל. אנחנו צריכים לעבוד בצורה מאוד זהירה ומדודה. ככל שאנחנו מגדילים את מגבלת ההוצאה, זו מוסיף עלויות חוב."

כן הוסיף גרדוס כי על רקע העלייה המשמעותית ביחס החוב תוצר, ישנו צורך בצעדי התאמה: "בחוב תוצר אנחנו רואים אחד הפרמטרים המרכזים לחוסנו של המשק. החוב הוא המלאי שלנו לחירום, לכן אחד הדברים החשובים, הוא לשמור על יחס חוב תוצר נמוך ככל הניתן, כדי להגיב למשברים. הגבנו בצורה יפה מאוד למשברים בשנים האחרונות. אנחנו מסבירים לחברות הדירוג וכולם שמדינת ישראל ידעה תמיד לחזור ליחס חוב תוצר טוב, ואנחנו מתכננים לעשות זאת גם עכשיו."

לדבריו, הגדלת מסגרת התקציב מהווה: "איתות שלילי למשקיעים. הגדלת הגירעון והחוב בתקופת אי-ודאות עלולה להעלות בחדות את פרמיית הסיכון. לכן, חשוב מאוד לשמור על המסגרת המוצהרת ועל מיקודה בצורכי המלחמה בלבד."